

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

заможляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах

Серія третя * * * (Література ХХ століття)

Всеволод НЕСТАЙКО

В країні Сонячних Заїчиків

 ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82-31
ББК 84.4 Укр6
Н56

Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах «СВІТОВИД»
заснована 2004 року

Післямова *Анатолія Костецького*
Ілюстрації *Олесі Томків*

Друкується за виданням:

К. : Веселка; Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006

Нестайко Всеволод

Н56

В Країні Сонячних Зайчиків : повісті-казки / Всеволод Нестайко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. — 272 с. — (Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах «Світовид». Серія третя. Література ХХ століття).

ISBN 966-692-283-5 (серія)

ISBN 978-966-10-4511-7

Карколомні пригоди й чарівні перетворення, загадкові зникнення й несподівані з'яви, сміх, веселощі, сльози, розпач — все це химерно переплелось в іскрометних і вигадливих повістях-казках Всеволода Нестайка.

Для широкого кола читачів.

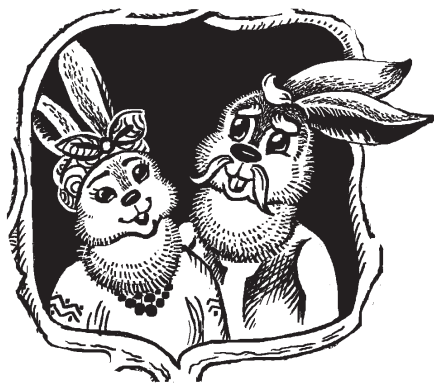
УДК 82-31
ББК 84.4Укр6

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 966-692-283-5 (серія)
ISBN 978-966-10-4511-7

© Всеволод Нестайко, 2015
© Навчальна книга – Богдан», 2016

В КРАЇНІ СОНЯЧНИХ ЗАЙЧИКІВ

В КРАЇНІ СОНЯЧНИХ ЗАЙЧИКІВ

ПРИТУЛОК МАЛЕНЬКИХ ДРУЗІВ

На березі моря-океану, серед дрімучих лісів, синіх гір та золотих долин лежить країна... Це незвичайна країна.

Жителі її — ластовини — геть усі руді й веснянкуваті. Веснянкуваті чоловіки й жінки, веснянкуваті дідусі й бабусі, веснянкуваті діти. І не лише люди — звірі й птахи в цій країні також веснянкуваті: вес-

нянкуваті коні й веснянкуваті корови, веснянкуваті горобці й ворони, веснянкуваті слони, ведмеді й крокодили, веснянкуваті кицьки й собаки. Мало того — навіть комарі й мухи веснянкуваті.

Народ в Ластовинії завжди жив тихий, мирний та працьовитий. Ластовини любили трудитися. Вони вирощували чудові садки, що родили всі ягоди й фрукти, які тільки є на світі. В цих садах росли навіть такі дерева, яких не було більше ніде, — цукеркові дерева, що двічі на рік рясно вкривалися смачними шоколадними цукерками.

Ластовини дуже любили дітей, тому й саджали ці дерева на втіху та радість малятам.

І, певне, саме тому в столиці Ластовинії Рудоградї найбільшою і найважливішою спорудою, що стояла в самісінькому центрі міста, був величезний цирк. Такий величезний, що вміщав одразу всіх дітей країни.

Щонеділі для маленьких ластовинів там відбувалася грандіозна вистава аж у трьох відділеннях. До пізнього вечора на всю Ластовинію лунали тоді з цирку захоплені вигуки та веселий дитячий сміх. Не тільки діти, а й дорослі ластовини з усіх розваг найдужче любили цирк. Захоплення цирком було в цій країні, так би мовити, національною рисою. До речі, ви, мабуть, звернули увагу, що клоуни в цирку майже завжди руді. І ви, звичайно, не здогадувалися, чому це так? Та тому, що клоуни — це ж здебільшого ластовини. Закінчивши циркову школу, найталановитіші коміки роз'їжджалися

з Ластовинії по всіх країнах світу — працювати в цирках клоунами.

У Ластовинії вважалося, що найкраща, найкрасивіша і найдобріша людина тоді, коли вона весело й радісно сміється. Жарти й усмішка цінувалися тут понад усе. І найбільшим щастям було — дарувати людям сміх, радість...

Ластовинія завжди була вільною країною. І веснянкуватий народ не знав ні поневолення, ні гнобителів.

Та от одного разу в ластовинську бухту «Будь ласка», гостинно відкрито для всіх мореплавців, несподівано вдерлися чужоземні кораблі з чорними вітрилами. Це прибула військова флотилія з далекої заокеанської країни Хуліганії. Піратська армія хуліганців висадилась на берег і заволоділа всю Ластовинію. Хуліганці почали грабувати й розоряти країну, знущатися з її жителів. Вони примусили їх день і ніч працювати і все, що виробляли ластовини, забирали й вивозили за океан, у свою Хуліганію.

Нестерпно страждали ластовини від сваволі жорстоких хуліганців.

Особливо тяжко жилося дітям. Хуліганці ненавиділи дітей. Мало того, що діти страшенно голодували, що вони давно забули смак не тільки шоколадних цукерок, а й звичайнісінького хліба, — хуліганці просто не давали малюкам проходу. Вони ловили їх на вулицях, били, цькували на них

страшних чорних собак, яких привезли із собою з-за океану.

Не було для хуліганців більшої насолоди й розваги, як схопити на вулиці стрічного малюка і, штовхаючи, шпиняючи, б'ючи його, перекидати один одному, мов м'яч. Вони аж корчилися і захлиналися від реготу, дивлячись, як страждає і плаче бідна дитина...

Багато разів повставали ластовини проти влади хуліганців, намагаючись звільнитися і вигнати поневолювачів зі своєї країни. Але щоразу хуліганці перемагали й жорстоко розправлялися з повсталими. Якась невідома сила допомагала хуліганцям, робила їх могутніми й непереможними, а ластовинів — немічними й безсилими. І хоч скільки боролися ластовини — не могли вони подолати цієї ворожої сили. Дедалі менше й менше надій на визволення лишалося в них.

Однак дітей треба було якось рятувати. Бо хіба можна терпіти, щоб хуліганці так жорстоко кривдили малюків?

Ластовини ладні були всі загинути у боротьбі, але дітей це все одно не врятувало б...

Отоді-то на допомогу ластовинам і прийшов дід Маноцівник. Це був знаменитий на всю Ластовинію фокусник і дресирувальник, найстаріший артист Рудоградського цирку.

Майже все своє життя він провів у тропічних лісах, ловлячи та приручаючи диких звірів, з якими потім виступав на цирковій арені. Ніхто не знав,

скільки йому років. Але навіть найстаріші ластовини змалку пам'ятали його вже дідом. На обличчі в нього було стільки зморщок, що зовсім не видно було ластовиння — все воно ховалося у зморшках. Дід Маноцівник був дуже мудрий, і казали, що він навіть розуміє мову звірів та птахів і часто в лісі розмовляє з ними. Щоправда, ніхто цього не бачив, та, мабуть, все-таки не дарма його звали Маноцівник, тобто чарівник, чародій. І не дарма так легко він приручав і дресирував звірів.

Ластовини дуже шанували діда Маноцівника і тому одразу погодилися, коли він запропонував заховати дітей у дрімучому тропічному лісі. Там, у нетрях, він знав таку глуху місцину, оточену непролазними хащами, куди не добереться жоден хуліганець. Тільки дід Маноцівник знає туди дорогу. Там кінчається Ластовинія і починаються Сині Скелясті гори.

Хуліганці були просто ошелешені, коли, прокинувшись одного ранку, побачили, що з Ластовинії зникли діти. В усій країні не лишилося жодного хлопчика, жодної дівчинки. Хуліганці лютували. Вони обшукали всю країну і не знайшли навіть поламаної дитячої іграшки. Ніби в Ластовинії ніколи й не було дітей. Марно погрожували хуліганці знищити всю країну, якщо діти не віднайдуться. Ластовини мовчали, удаючи, ніби самі дуже схвильовані несподіваним зникненням дітей.

А тим часом у глухих нетрях тропічного лісу на величезній світлій галявині виникла незвичайна колонія. За зубчастим дерев'яним парканом височів великий, просторий будинок. Круг нього були розкидані маленькі чепурні хатки, що потопали в зелені садових дерев. Далі тяглися грядки городів і великий лан.

Назвали колонію «Притулок маленьких друзів».

Крім діда Маноцівника та двох старих нянь, що доглядали зовсім маленьких дітей, дорослих у колонії не було. Будували колонію самі діти, без допомоги старших. Керував будівництвом дід Маноцівник.

Проте, чесно кажучи, без добрих помічників діти не впоралися б. А помічники у них були незвичайні.

Старий дресирувальник, мабуть, справді-таки знав мову звірів. Бо серед лісових мешканців у нього виявилося багато друзів. Саме вони й допомагали дітям будувати колонію. Кроти рили ями під фундамент. А каміння на фундамент носили із сусідніх скелястих гір могутні гірські орли. Хвостаті мавпи працювали верхолазами. Бобри валили дерева, обгризаючи стовбури з усіх боків. Дикобрази постачали гострі міцні голки, що правили за цвяхи.

Але найбільше допомагали малим будівельникам добродушні веснянкуваті велетні-слони, що були немов живі підйомні крани. Легко піднімали вони важенні колоди на будь-яку височінь. Без них

діти навряд чи змогли б звести стіни великого дво-поверхового будинку.

Добре жилося дітям у колонії — спокійно й безпечно. Ніхто їх не кривдив, ніхто не знущався з них. Правда, все їм доводилося робити самим. Самі вони обробляли землю, вирощували фруктові дерева, самі господарювали. Хлопчики працювали в саду і в полі, рубали дрова, носили воду з криниці — тобто виконували всю чоловічу роботу. А дівчатка готували їжу, мили посуд, лагодили одяг, прали білизну. Всім цим керували дід Маноцівник і няні.

Старий дресирувальник навіть влаштовував для них щонеділі циркові вистави, де в основному виступали дресировані звірі, які жили тут же, в лісі, і яких дід Маноцівник за короткий час навчив усіх циркових премудростей. Крім того, Маноцівник показував різні фокуси, а їх він знав безліч. Звичайно, то були чесні, хороші фокуси без усякого там відьмацького чаклунства і шарлатанства. Дід влаштував навіть гурток циркової науки, де вчив усіх, хто бажав робити фокуси і дресировати звірів.

Одне було негаразд — діти дуже сумували за своїми батьками. Та й тут дід Маноцівник знайшов вихід. Раз на місяць він по черзі таємно приводив батьків у коло. Батьки гостювали день-два і переталися в камені, щоб не викликати підозри в х...
Танів

А оскільки дід Маноцівник любив порядок і справедливість, він завів книгу, в яку записував батьків, що приходили.

ВЕСНЯНКА

Усіх дітей, що жили в колонії, любив дід Маноцівник, до всіх однаково добре ставився. Але був серед них один хлопчик, з яким особливо подружився дід і якого обрав своїм першим помічником. Хтозна, може, тому, що це був єдиний хлопчик, до якого не приходили рідні. Батьки та всі родичі його загинули під час повстання проти хуліганців, і хлопчик лишився сиротою.

Йому було дев'ять років, і звали його Веснянка. Кмітливий і моторний, він був улюбленцем усієї колонії. Ніхто ніколи не бачив, щоб він плакав, хоча йому, напевне, часто бувало сумно й гірко. Адже до всіх дітей, хай раз на місяць, та все ж приходять батьки та рідні, а йому навіть чекати нікого...

І, незважаючи на це, Веснянка завжди був усміхнений і веселий. А коли бачив, що хтось із дітей сумує, обов'язково вигадував яку-небудь кумедну штуку, щоб розважити, розвеселити товариша.

Всі дуже любили Веснянку. І навіть лісові друзі діда Маноцівника, птахи й звірі, щиро потоваришували з хлопчиком. Він частував їх ласощами і часто бавився з ними.

Найближчими Веснянчиними друзями були слон Бреус і мавпа Мазлюка. Клаповухий велетень Бреус, коли будували колонію, працював бригадиром слонів-кранівників і ще тоді подружив з Веснянкою. Сидячи на спині Бреуса, Веснянка подавав команди, і слон точно виконував їх. У парі з ними працювала й мавпа-верхолаз Мазлюка. Їхня дружба міцніла з кожним днем. Коли будівництво закінчилося, слон Бреус і мавпа Мазлюка почали виступати в цирку діда Маноцівника; у вільний час Бреус катав дітей на своїй широченній спині, а Мазлюка смішила їх різними витівками.

Дід Маноцівник іноді дозволяв Веснянці невеликі мандрівки з Бреусом та Мазлюкою в нетрі лісу. Хлопчик сідав слонові на спину, поряд з ним

умощувалась мавпа, і Бреус, мов танк, продирався крізь тропічні хащі. То були цікаві, захоплюючі подорожі. Які чудернацькі рослини бачив Веснянка, яких дивовижних звірів зустрічав! Тут були квітки, на пелюстках яких міг спокійнісінько вмотитися здоровецький дорослий дядько, і манюні пташки завбільшки з велику муху, гігантські ящірки завдовжки два метри і дерева, не вищі за траву...

Кожна нова подорож приносила хлопцеві нову радість — він дуже любив природу.

Одного разу троє друзів вирушили до лісу. Веснянці було весело, він наспівував пісеньку.

Слон Бреус теж був у доброму настрої і бадьоро біг, махаючи хоботом. Вони навіть не помітили, що одійшли далеко від колонії...

І раптом пролунав постріл, потім другий, третій... Мавпа дико зойкнула й скотилася на землю. Слон Бреус зупинився як укопаний, потім почав осідати на коліна, важко зітхнув і повалився на бік. Веснянка впав у кущі. Вдарився й знепритомнів.

Коли він розплющив очі, то побачив, що над ним стоять троє здоровенних дядьків з гвинтівками в руках. Веснянка одразу впізнав їх. Це були хуліганці Біль Каналія, Джон Дибкуль і Том Павук, яких знала вся Ластовинія.

Біль Каналія був високий, худий, з гачкуватим носом і більмуватим кривим оком; Джон Дибкуль — теж високий, але товстий, з патлатою чорною бородою і кульгавий; а Том Павук — дуже волохатий,

з великим животом і довгими тонкими руками — справді схожий на павука.

Всі троє розглядали Веснянку і мовчали. Веснянка зіщулився, чекаючи страшної кари.

Нарешті Том Павук мовив:

— Гм... Звідки взявся тут цей рудий хлопчисько?

— Справді — дивно! Як він сюди потрапив? — підозріливо примружив своє єдине око Біль Каналія.

— Гей, ти! Ану відповідай, що тут робиш? Звідки ти тут узявся? — гаркнув Джон Дибуль.

Але Веснянка мовчав. Що він міг відповісти? Не виказувати ж таємницю колонії!

— Ти що, німий?! Говорити не вмієш? — ще дужче загорлав Джон Дибуль. — Відповідай, коли тебе питають!

Та Веснянка тільки мовчки похитав головою. Хай думають, що він німий!

— Стривайте, я, здається, зрозумів! — скрикнув Біль Каналія. — Мабуть, десь тут, у лісі, переховується ластовинська дітлашня. І цей хлопчик звідти.

— Он воно що! Ах негідники! — перебиваючи один одного, зарепетували Том Павук і Джон Дибуль. — Негайно веди нас туди! Зараз же покажи, де ховаються втікачі!

Побачивши, що Веснянка не рухається з місця, Джон Дибуль вихопив з-за пояса ножаку і замахнувся на хлопчика:

— Ти що — нещастя захотів?! Веди, а то тут тобі й смерть!

Ще хвилина — і довелося б нам назавжди попрощатися з Веснянкою. Веснянка сам це добре розумів. Не варто було так безглуздо вмирати! І він підвівся й повів хуліганців у лісові хащі.

Та невже ти думаєш, що Веснянка повів їх у колонію? Ні! Веснянка ладен був краще загинути, аніж зрадити друзів. Він не тільки не повів хуліганців у колонію, а навпаки — вирішив завести їх у нетрі тропічного лісу, якомога далі від колонії. Іншого виходу не було. Так він хоч недаремно загине, а відведе небезпеку від друзів.

Веснянка йшов попереду, за ним — Том Павук, потім Біль Каналія, а останнім шкандибав Джон Дибуль. Руки Веснянчині були зв'язані ззаду міцним мотузком, кінець якого тримав Том Павук.

Про втечу годі було й думати.

Хуліганці йшли і хрипкими голосами щосили горлали на весь ліс свою хуліганську пісню.

І співали вони її такими противними ревучими голосами, що аж зашпори у серце заходили.

Веснянка йшов не оглядаючись, сумно похиливши голову. Не хотілося хлопчикові вмирати. Так дзвінко щебетали пташки в гущавині, так буйно цвіли в траві квіти, так весело світило сонечко, пробиваючись крізь зелене мереживо гілок! Хороше жити на світі! Невже це останній сонячний промінь у Веснянчиному житті? Прощавай, любе сонечко! Прощавай!..

Несподівано Том Павук дико скрикнув, і Веснянка відчув, що він випустив мотузок. Хлопчик оглянувся. Том Павук з усього розмаху вчідився

носом у дерево. Щось засліпило його, і він нічого не бачив. Біль Каналія і Джон Дибуть теж крутилися на місці, затуляючи руками очі. По обличчях хуліганців бігали якісь вогненні сліпучі плями! І хоч троє хуліганців несамовито кричали та лаялись, проте були безпорадні, мов сліпі котенята.

Веснянка, переконавшись, що вони на нього не звертають уваги, кинувся тікати.

Довго петляв він лісом, щоб заплутати сліди. Раз у раз хлопець зупинявся й прислухався — чи не женуться за ним хуліганці. Але погоні не було чути, — мабуть, хуліганці все ще боролися з тією таємничою сліпучою напастю.

Лише пізно ввечері добрався Веснянка до колонії. Під час своїх мандрівок він добре запам'ятав дорогу і тому не заблукав.

Було вже пізно, але в колонії ніхто не спав. Усі хвилювалися, чекаючи Веснянку. І дуже зраділи, коли нарешті побачили його.

Затамувавши подих, слухали діти розповідь Веснянки про страшну пригоду в лісі. А коли він розказав про трагічну загибель добродушного слона Бреуса та веселої мавпи Мазлюки, діти дуже засмутилися. А сам Веснянка не витримав і заплакав. Діти вперше побачили, як Веснянка плаче. Йому так жаль було своїх вірних друзів, що сльози самі собою котилися з його очей.

У цю ніч хлопчик довго не міг заснути. Він лежав з розплющеними очима й думав. Думав про те, як важко жити в країні, де панують жорстокі ху-

ліганці, які знущаються, грабують і вбивають ні за що. Невже так буде завжди? Невже ніяк не можна перемогти цих нелюдів? Невже не можна боротися з тією темною силою, яка підтримує їх?

І дивно — дід Маноцівник немов прочитав ці Веснянчині думки. Веснянка не помітив, як старий дресирувальник підійшов до його ліжка, сів на краєчку і заговорив:

— Не сумуй, Веснянко, не сумуй, мій хлопчику! Недовго пануватимуть хуліганці на нашій землі. Недовго нам терпіти. Скоро настануть інші часи, повір мені. Ти знаєш, — забув тобі сказати, — я бачив учора сон, дивний, світлий, радісний сон. Немов гинуть лихі ворожі сили, валиться влада хуліганців і пропадає все темне і зле, що є на світі... І чомусь у цьому сні я бачив тебе, Веснянко, — ніби переживав ти якісь неймовірні пригоди (от не пам'ятаю тільки які!), з кимось боровся і когось перемагав. Я бачив тебе щасливим уві сні. Отже, не сумуй, хлопчику, я певен, що тебе чекають цікаві пригоди й великі радощі. Спи, Веснянко, спи...

Веснянка не міг зрозуміти, чи правду каже дід Маноцівник, чи просто так, щоб утішити, але хлопчикові стало якось одразу легко, хороше і спокійно. Ніби чийсь ніжні ласкаві руки закрили йому очі, і Веснянка заснув...

